

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA TA'LIM VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O'ZBEK TILI VA
ADABIYOTI UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

S. Normamatov

“ 15 ” avgust 2022

HOZIRGI ADABIY JARAYON VA YANGI O'ZBEK ADABIYOTI
fanining ishchi o'quv dasturi

Bilim sohasi: 100 000 - Gumanitar soha
Ta'lim sohasi: 120 000 - Gumanitar fanlar
Ta'lim yo'nalishi: 5120100 - Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)
(sirtqi)

Umumiy o'quv soati - 166 soat
Shu jumladan:
Ma'ruza - 8 soat (7 - semestr)
Amaliy mashg'ulotlar - 8 soat (7 - semestr)
Seminar mashg'ulotlar - 8 soat (7 - semestr)
Mustaqil ta'lim soati - 142 soat (7 - semestr)

Toshkent - 2022

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Karimov B. "Jadidlar" turkumida "Abdulla Qodiriy". Monografiya. Toshkent. "Yoshlar nashriyot uyi". 2022 yil, 156 b.
2. To'laboyev O. "Jadidlar" turkumida "Abdulla Avloniy". Monografiya. Toshkent. "Yoshlar nashriyot uyi". 2022 yil, 180 b.
3. Usmonov O. "Jadidlar" turkumida "G'ulom Zafariy" Monografiya. Toshkent. "Yoshlar nashriyot uyi". 2022 yil, 156 b.
4. Boltagboev N. Nasr va uslub. - Toshkent: Fan, 1992.
5. Juraikulov U. Nazariy поэтика масалалари: Муаллиф. Жанр. Хронолог. - Toshkent: Faqur Fulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2015.
6. Yuldoshov Q. Ёник сўз. - Т.: Янги аср авлоди, 2006.
7. Каримов Н. XX аср адабиёти манзаралари. - Т.: Ўзбекистон, 2008.
8. Каримов Б. Рухият алифбоси. - Toshkent: Faqur Fulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi, 2015.
9. Normatov U. Umidбахш тамойиллар. - Toshkent: Maъnaviyat, 2000.
10. Normatov U. Ijod seҳri. - Toshkent: Шарк, 2007.
11. Normatov U. Ijodkorning dahlsiz dunёsi. - Toshkent: MUMTOZ SO'Z, 2008.
12. Rasulov A. Badiiylilik - bezavol yangilik. - Toshkent: Шарк, 2007.
13. Rasulova U. Hozirgi adabiy jarayon. Mumtoz so'z, 2014.
14. Soliq S. Ijodning ўttiz lahзasi. - Toshkent: Шарк, 2005.
15. Saъjar Sodiq. Yangi o'zbek adabiyoti tarixi. Darslik. - T., O'qituvchi., 2019.
16. Solijonov Й. Хақиқатнинг синчков кўзлари. - Toshkent: Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, 2009.
17. Шарафиддинов О. Ижодни англаш бахти. - Toshkent: Шарк 2004.
18. Холдоров Д. Ижод моҳияти - услуб хосяяти. - Toshkent: Turon zamin ziyo 2017.
19. Xoldorov D. Hozirgi adabiy jarayon: o'zbek qissalari uslubi. - Toshkent: Nodirabegim, 2020.
20. Куронов Д. Томчида куёш акси // Шарк юлдузи. - 1991. - №12. - Б.120-133.
21. Хамдам У. Янги ўзбек шеърияти. Т.: Адиб. 2012
22. Хамдам У. Янгиланиш эҳтиёжи. -Т.: Янги аср авлоди, 2007.
23. Қахрамонов Қ. Адабий танқид: янгиланиш жараёnlари. Ўзбекистон Миллий кутубхонаси, 2009.

Elektron manbalar:

www.literature.uz
www.ziyounet.uz
www.natlib.uz
www.ziyouz.com
www.turonlib.uz

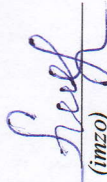

Fanning ishchi o'quv dasturi ToshDO'TAU Kengashining 2022-yil
"25" 08 dagi 1 -sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

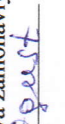
Tuzuvchi:

B.Karimov – ToshDO'TAU, "Adabiyot nazariyasi va zamonaviy adabiy jarayon" kafedrasini mudiri, filologiya fanlari doktori, professor

O'zbek filologiyasi fakulteti dekani:
2022-yil "25" avgust

(imzo) B. Abdushukurov

"Adabiyot nazariyasi va zamonaviy adabiy jarayon kafedrasini mudiri:
2022-yil "24" avgust

(imzo) B. Karimov

1. O'quv fanini o'qitish bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar:

Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti fani bo'yicha talabalar bilim, ko'nikma va malakalariga qo'yiladigan talablar.
Talaba:

- yangi o'zbek adabiyoti tarixining taraqqiyot tamoyillari, davr adabiyotini yuzaga keltirgan omillar, qonuniyatlar, o'ziga xos xususiyatlari, yangi o'zbek adabiyoti namoyondalari biografiyasi, o'zbek adabiyotining yangi tur va janrlar bilan boyishi, badiiy tahlil tamoyillari, adabiy tanqidning istilohiy ma'nolari va tarixiy taraqqiyotini o'rganish malakasi va bilimiga ega bo'lish;

- o'zbek adabiyoti taraqqiyotining asosiy yo'nalishlarini belgilash, badiiy asarni tahlil qilish va baholash, o'zbek adabiyoti rivoji yuzasidan umumlashmalar chiqarish, davr muhitiga olib kiruvchi ilmiy adabiyotlar bilan qiyosiy ishlash, yangi o'zbek adabiyotini tashkil qiluvchi omillarni o'quvchiga etkaza olish, o'zbek adabiyotidagi janrlar sinkretizmini farqlay olishi hamda tanlangan adabiy-ilmiy mavzu yuzasidan ilmiy xulosalar chiqara olish ko'nikmasini hosil qilish;

- o'zbek adabiyoti taraqqiyotiga qardosh xalqlar adabiyotining ta'sirini tushuntira olish, yangi o'zbek adabiyotidagi janriy izlanishlar, adabiy matnda badiiyat namunalari yangicha estetik va xolis munosabatlar paydo bo'lishini tahlil qilish, mustaqillik davri adabiyoti, uning asosiy xususiyatlarini tahlil qila olish, turli oqimdag badiiyat namunalari yangicha estetik munosabatlar qator topishini tahlil qila olish, ijod ahlining o'zbek adabiyoti taraqqiyotidagi o'rniga baho bera olish, talqin va tahlildagi yangicha nazariyalarning maydonga kelganligini anglatish malakalariga ega bo'lishi kerak.

2. Asosiy qism

"Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti" fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlari taqsimoti

7-semestr

№	Mavzular	Soat	Qo'llaniladigan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1.	XX asr boshi adabiyoti	1	Prezentatsiya	
2.	Yangi o'zbek adabiyotida realizm bosqichlari	1	Prezentatsiya	
3.	G'afur G'ulom, Oybek hayoti va	1	Prezentatsiya	

№	ijodi	Soat	Qo'llaniladigan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
4.	Maqsud Shayxzoda, Mirtemir hayoti va ijodi	1	Aqliy hujum	
5.	Zulfiya va Asqad Muxtor hayoti va ijodi	1	Faol interaktiv prezentatsiya	
6.	Sharof Rashidov va Said Ahmad ijodi	1	Aqliy hujum	
7.	Odil Yoqubov va Pirimqul Qodirov nasri	1	Faol interaktiv prezentatsiya	
8.	Erkin Vohidov she'riyati va dostonlari	1	Faol interaktiv prezentatsiya	
	Жами:	8		

Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti fani bo'yicha amaliy mashg'ulotlari taqsimoti:

№	Mavzular	Soat	Qo'llaniladigan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1.	Oybek - romannavist	2	Faol interaktiv prezentatsiya	
2.	Abdulla Qahhorning "Sarob" romanida davr va shaxs tasviri.	2	Faol interaktiv prezentatsiya	
3.	Hamid Olimjon she'rlari va dostonlari	2	Aqliy hujum	
4.	Mirtemir va Asqad Muxtor she'riyati.	2		
5.	"Ufq" trilogiyasida zamon va inson tarixiy hayotining haqqoniy tasviri. Trilogiyaning badiiy qimmatini.	2	Prezentatsiya	
6.	O'tkir Hoshimovning sevgi qissalari,	2	Prezentatsiya	
7.	Shukur Xolmirzayev, Tog'ay Murod asarlari tahlili	2		
8.	Rauf Parfi, Shavkat Rahmon ijodida metafora.	2	Aqliy hujum	
	Жами:	8		

Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti fani bo'yicha seminar mashg'ulotlari taqsimoti:

№	Mavzular	Soat	Qo'llaniladigan yangi pedagogik va axborot texnologiyalari	Mashg'ulot o'tkazish muddati (hafta)
1.	"O'tmishdan ertaklar" qissasida davr va shaxs talqini. Abdulla Qahhor komediyalari.	1	Faol interaktiv prezentatsiya	
2.	Said Ahmadning hikoyanavislik mahorati.	1	Aqliy hujum	
3.	Odil Yoqubov ijodi va adabiy tanqid. "Adolat manzili" romanida shaxs fojiasi.	1	Prezentatsiya	
4.	Rauf Parfi she'riyatining o'zbek adabiyotida tutgan o'rni.	1	Prezentatsiya	
5.	Tog'ay Murod nasrida milliylik	1	Aqliy hujum	
6.	"Otamdan qolgan dalalar" romanida davr va shaxs fojeasi talqini	1	Aqliy hujum	
7.	Shavkat Rahmon ijodi va adabiy tanqid	1	Prezentatsiya	
8.	Muhammad Yusuf ijodida vatan mavzusi	1	Faol interaktiv prezentatsiya	
	Жами:	8		

Mustaqil ta'lim

Mustaqil ta'limni tashkil etishning shakli va mazmuni

Talaba mustaqil ismi tayyorlashda "Hozirgi adabiy jarayon va yangi o'zbek adabiyoti" fanining o'ziga xos xususiyatlaridan kelib chiqqan holda quyidagi ishlarni amalga oshirishi maqsadga muvofiq bo'ladi:

- amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik;
- seminar mashg'ulotlarga tayyorgarlik;
- mavjud darslik va o'quv qo'llanmalari bo'yicha faning asosiy bob va mavzularini o'rganib chiqish;
- qo'shimcha adabiyotlarga tayanib, yangi o'zbek adabiyotining ayrim bo'lim va mavzularini mustaqil o'zlashtirish;
- yangi o'zbek adabiyoti bo'yicha yangi chop etilgan asarni bilan tanishib, uni o'zlashtirish;

- talabning o'quv, ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fan bo'limlari va mavzularni chuqur o'rganishi;
- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari.

Talabalar mustaqil ta'limining mazmuni va hajmi

Ishchi o'quv dasturining mustaqil ta'limga oid bo'lim va mavzulari	Mustaqil ta'limga oid topshiriq va tavsiyalar	Hajmi (soatda)
1. Amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik.	Kutubxonada shug'ullanish	14
2. Seminar tayyorgarlik.	mashg'ulotlarga Kutubxonada shug'ullanish	14
3. Abdulla Qahhor ijodi tanqidchilik nigohida	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
4. Uyg'un va Izzat Sultonning "Alisher Navoiy" dramasi hamda Oybekning "Navoiy" romani qiyosiy tahlili.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
5. Mirtemir lirikasidagi badiiy san'atlarni aniqlash.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
6. Odil Yoqubovning "Ko'hna dunyo" asarini tarixiy polifonik roman namunasi sifatida tahlil qilish.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
7. M.M.Do'ning "Lolazor" asarini polifonik roman namunasi sifatida tahlil qilish.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
8. Tog'ay Murodning "Oydingda yurgan odamlar" qissasida til va uslub.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
9. Sh.Xolmirzaev romanlarida inson psixologiyasi talqinini tavsifiy qilingan adabiyotlarga tayanib o'rganish.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
10. R.Parfning "Sabr daraxti" asarini tahlil qilib, adabiy taqriz yozish.	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	14
11. Sh.Rahmon she'rlarida falsafiylik	Nazariy adabiyotlarni o'zlashtirish	2
Jami:		142

*Izoh: talaba ONgacha yuqoridagi mavzularning biridan referat topshiradi

5. FAN BO'YICHA TALABALAR BILIMINI BAHOLASH VA NAZORAT QILISH MEZONLARI

6-semestr

Talabalar bilimni baholash tartibi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish va baholash tizimi to'g'risida"gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

1. **Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.**

Oraliq nazorat: O'qilgan mavzular asosida _____ shaklda o'tkaziladi.

Yakuniy nazorat: Semestr davomida o'qilgan mavzular bo'yicha _____ shaklda o'tkaziladi.

Izoh: *Oraliq nazorat turi har bir fan bo'yicha fanning xususiyatidan kelib chiqqan holda 2 marta gacha o'tkazilishi mumkin.*

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatiga olinadi.

Nazoratlarining o'tkazilishi muddatlari muayyan o'quv yilida tasdiqlangan o'quv jarayoni jadvali asosida tashkil etiladi.

2. Talabalar bilimni baholash mezonlari:

talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikr olaydi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 5 (a'lo) baho;

talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 4 (yaxshi) baho;

talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda – 3 (qoniqarli) baho;

talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda – 2 (qoniqsiz) baho bilan baholanadi.

Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati:

Asosiy adabiyotlar:

1. Мирзаев С. XX аср ўзбек адабиёти. Т.: Yangi asr avlodi. 2005.
2. Норматов У. Янги ўзбек адабиёти. Ўқув қўлланма. – Т.: Университет, 2007.

3. Каримов Н., Мамажонов С., Назаров Б., Норматов У., Шарафиддинов О. XX аср ўзбек адабиёти тарихи. Олий ўқув юртлири учун дарслик. - Т., О'қитувчи, 1999.